

СУДЬЯЛАР ОЛИЙ МАКТАБИ МАГИСТРАТУРАСИГА ЎҚУВ БОШЛАНДИ

2019 йил 4 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори билан мамлакатимиз тарихида илк бор ташкил этилган Судьялар олий мактабида 2019/2020 ўқув йили учун бир йиллик магистратура таълим дастури бўйича ўқув курсининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси масъул ходимлари, сенаторлар, депутатлар, тегишли масъул ташкилотлар раҳбарлари, юридик кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш муассасалари мутассадилари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этишиди.

Мухбиримиз ушбу тадбирда иштирок этиб, иштирокчилардан интервьюлар олди.

Убайдулла Мингбоев, Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгashi раиси:

– Фикр-мулоҳазаларимни куни кеча Давлатимиз раҳбари муҳтарам Шавкат Мироновичнинг Мустақиллигимиз йигирма саккиз йиллиги муносабати билан халқимизга йўллаган табриgidаги қўйида келтирилаётган фикрлари билан бошламоқчиман.

“Мамлакатимизни модернизация қилиш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини, қонун устуворлигини таъминлаш асосида Ўзбекистоннинг янги, демократик қиёфаси яратилмоқда.”

Ҳаммамиз жуда яхши биламизки, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини, қонун устуворлигини таъминлашда адолатли, мустақил суд ҳокимияти ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Шундан келиб чиқиб айтадиган бўлсак, ҳар биримизнинг олдимиизда ниҳоятда масъулиятли вазифа турибди.

Мен кўп бора таъкидлаганимдек, кейинги йилларда том маънодаги суд-ҳуқуқ ислоҳотлари ўтказилди. Мана шундай миқёси ва кўлами улкан ислоҳотларнинг амалий натижаларидан

бири, мамлакатимиз тарихида илк бор ташкил этилган давлат таълим ва илмий-тадқиқот муассасаси Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактабидир.

Бугун сиз билан биз бевосита гувоҳи бўлиб турганимиз Судьялар олий мактабининг 2019-2020 ўқув йили учун биринчи бор бир йиллик магистратура таълим дастури бўйича ўқув курсининг тантанали очилиши ҳеч муболағасиз мамлакатимиз суд тизими ҳаётидаги тарихий воқеликдир.

Ўрни келганда алоҳида таъкидлашни истардимки, Судьялар олий мактабини ташкил этишдан кўзланган асосий мақсад, судьялик лавозимларига номзодларни тайёрлаш, судьялар ва судлар аппарати ходимларини қайта тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш орқали бугунги кун талабига тўла жавоб бера оладиган юксак салоҳиятли, професионал ва етук судьялик корпусини шакллантиришга кўмаклашишдир.

Дилбар Хайруллаева, Судьялар олий мактаби магистратураси тингловчиси:

– Жорий йилнинг август ойида 2019/2020 ўқув йили учун магистратурага шаффофф ва холисона кириш синовлари ўтказилди. Биринчи иншо ёзган бўлсак, иккинчи тест синовларидан ўтдик. Мана шу имтиҳонлардан муваффақиятли ўтган 60 нафар талаборнинг ичida мен ҳам тингловчи бўлиш шарафига мұяссар бўлдим.

Ўзбекистон тарихида илк бор ташкил этилган мазкур давлат таълим ва илмий-тадқиқот муассасасининг магистратураси тингловчиси бўлганимдан фахрланаман. Шу билан бирга, биз илк тингловчилар олдида Давлатимиз раҳбари томонидан қўйилган муҳим вазифа, бугунги кун талабларига жавоб берадиган, салоҳиятли судья бўлиб етишиш каби масъулият турганлигини ҳам ҳис қиласяпман. Мана шу бир давомида Судьялар олий мактабида бериладиган дарслардан жуда унумли фойдаланишимиз шарт деб ҳисоблайман.

Биз бугун гувоҳи бўлиб турибмизки, ўқув жараёнинга иш юритиш ва танқидий таҳлил қилиш, инновацион педагогик ва ахборот-коммуникация технологиялардан фойдаланган ҳолда асосланган қарорлар қабул қилиш кўникмаларини ривожлантирадиган интерфаол ўқитиш услублари татбиқ этилган.

Ривожланган давлатларнинг судьялар тайёрлаш таълим муассасалари билан интернет тармоғи орқали онлайн тарзда мулоқот олиб бориш ва уларнинг электрон ўқув адабиётларидан фойдаланиш имкониятлари яратилди. Ўқув аудиториялари бунга мос равишда энг ривожланган ахборот коммуникация воситалари билан жиҳозланган.

Илҳом Насриев, Судьялар олий мактабининг кафедра мудири, юридик фанлар доктори, профессор:
– Сўнгги йилларда мамлакатимизда давлатимиз раҳбари ташаббуслари билан барча соҳаларда улкан ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Айниқса, суд ҳокимияти мустақиллiği конституциявий принципини амалга ошириш ва таъминлашга қаратилган ислоҳотлар натижасида фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини янада ишончли ҳимоя қилиш тизими мустаҳкамланди, жамиятда қонун устуворлиги амалда таъминланишига эришилди, аҳолининг одил судловга бўлган ишончи янада ошди.

Судьялар олий мактаби олдига мамлакатда судьялар корпусини тайёрлашнинг ягона тизимини ташкил этиш, юриспруденция, касбий этика, психология, ишга оид мулоқат, вақтни бошқариш, музокоралар олиб бориш, ахборотлар билан ишлаш технологиялари, ҳуқуқ нормаларини шарҳлаш ва қўллашга доир назарий ва амалий кўникмаларга эга, мустақил фикрловчи, қатъиятли, жасур ва ҳалол судья ва суд ходимларини тайёрлаш вазифаси қўйилди.

Юқорида таъкидланганидек, мамлакатимиз тарихида илк бор ташкил этилган мазкур давлат таълим ва илмий-тадқиқот муассасаси бир йиллик магистратура таълим дастури бўйича илк бор судьялик лавозимига номзодларни тайёрлаш, давомийлиги икки ой бўлган, раҳбарлик лавозимларини эгаллаш учун захирада бўлган судьяларни қайта тайёрлаш ва давомийлиги икки ҳафтадан кам бўлмаган, судьялар ва судлар аппарати ходимлари малакасини ошириш ишларини ташкил этади.

Фазлиддин Ишонхаджаев, Судьялар олий мактаби магистратураси тингловчиси:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 6 январдаги 4096-сонли “Судьялик лавозимларига номзодларни тайёрлаш, судьялар ва судлар аппарати ходимларини қайта тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш тизимини тубдан такомиллашибириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорида судьялик лавозимларига 2020 йил 1 сентябрдан бошлаб фақат судьялик лавозимларига номзодларни тайёрлаш курсларида ўқишни муваффақиятли тамомлаган шахсларгина тайинланиши белгилаб қўйилди.

2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича “Ҳаракатлар стратегияси”да суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимояси кафолатларини кучайтириш ва одил судловга эришиш даражасини оширишни асосий устувор йўналиш сифатида белгилаб, моҳиятан ушбу соҳадаги давлат сиёсатининг сифат жиҳатдан янги даражага кўтарилганлигини кўрсатади.

Ушбу ҳужжатларга мувофиқ суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш, судьялик касбининг нуғузини ошириш, юқори малакали ва самарали фаолият юритувчи суд корпусини шакллантириш мақсадида биринчи марта судьялик ваколатлари муддатлари қайта кўриб чиқилди. Судьялик лавозимига тайинлашнинг биринчи беш йиллик, кейинги ўн йиллик ва муддатсиз даврга лавозимда бўлишни назарда тутувчи тартиб киритилди.

Мамлакатимиз Президенти муҳтарам Шавкат Мирзиёев 2017 йил 13 июнда судьялар билан бўлиб ўтган тарихий учрашувдаги маърузаларида суд тизимининг бугунги кундаги аҳволи, ундаги камчиликлар тўғрисида батафсил тўхталиб ўтиб, суд тизимидағи мавжуд камчиликларни бартараф этиш мақсадида ҳар қандай вазиятда ҳам одил судловни таъминлаш ва адолатни қарор топтиришга қодир, мустаҳкам иродали, юксак маънавий ва касбий фазилатларга эга бўлган судьялар таркибини шакллантириш, судьяликка номзодларни тайёрлаш ва амалдаги судьялар малакасини оширишга ихтисослашган алоҳида ўқув муассасасини ташкил этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш бўйича вазифаларни белгилаб берган эдилар.

Биз Судьялар олий мактаби тингловчилари Давлатимиз раҳбари томонидан қўйилган мана шу вазифаларнинг ижроси сифатида ташкил этилган ушбу таълим муассасасини муваффақиятли тамомлашимиз ва келгусида юксак салоҳиятли судьялар бўлишга интилишимиз шарт деб ҳисоблайман.

Малика Қаландарова, Судьялар олий мактабининг кафедра мудири, юридик фанлари номзоди:

– Бугун Судьялар олий мактабининг илк марта 2019-2020 ўқув йили учун бир йиллик магистратура таълим дастури бўйича ўқув курсининг тантанали очилиши гувоҳи бўлиб турибмиз.

Алоҳида таъкидлаш лозимки, малакали кадрлар суд-ҳуқуқ соҳасида амалга оширилаётган ислоҳотларни муваффақиятли амалга оширишда суд ҳокимиятининг мустақиллигини таъминлаш, адолатли судьялик қарорларини қабул қилиш гарови ҳисобланади.

Шунинг учун, судьялар корпусини юқори билим ва салоҳиятга, етарли тажриба ва кўниуммага, юксак маънавий-аҳлоқий фазилатга эга юридик кадрлар, жумладан, биринчи навбатда, суд ва ҳуқуқни

муҳофаза қилиш органларида намунали фаолият юритаётган ходимлар ҳисобидан шакллантирилишига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Олий мактабда тингловчиларга илғор инновацион педагогик ва замонавий ахборот-коммуникация технологиялардан фойдаланган ҳолда интерфаол ўқитиш услублари асосида таълим берилади.

Олий мактаб магистратурасини тамомлаган судьяликка номзодлар келгусида юксак маънавий-аҳлоқий фазилатга, етарли ҳаётий тажрибага, мустақил фикрлаш энг муҳими ўзи қабул қилган қарор учун жавобгарликни ўзига олиш қобилиятига эга бўлган юқори малакали кадрлар бўлиб этишиши лозим.

Бунинг учун биз ўқитувчилар ўз устимизда тинмай изланишимиз лозим деб биламан. Бугун ривожланган демократик мамлакатларнинг судьялар тайёрлаш тизимини ҳам чуқур ўрганимиз лозим.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев кўплаб маърузаларида ва чиқишлиарида “Одамларни рози қилишимиз керак”, “Инсон манфаатлари ҳамма нарсадан устун” деган фикрларни таъкидлайдилар ва ҳаммани шунга даъват этади. Ушбу муҳим масалада қуйидаги фикрларини билдириб ўтади. “Мен бир фикрни такрорлашдан чарчамайман: халқимиз ҳамма нарсадан устун қўядиган адолатни ҳаётимизда том маънода қарор топтириш энг асосий вазифамизга айланиши шарт.”

Суд-ҳуқуқ ислоҳотларининг амалий натижасида вужудга келган Судьялар олий мактабининг ташкил этилиши ҳам ҳаётимизда адолатни қарор топтириш масаласи ётади.

Зеро, адолатни қарор топтиришда малакали судьялар ҳал қилувчи аҳамият касб этади.

Арслон Эшмуродов тайёрлади.